

Handläggare
Carlén Göran

Datum
2016-05-30

Diarienummer
KSN-2013-0960

Kommunstyrelsen

Yttrande över förslag till riksintresseområde för anläggningar för dricksvattenförsörjning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att avge yttrande enligt **bilaga 1**.

Ärendet

Länsstyrelsen har översänt reviderat förslag till nytt riksintresse för dricksvattenförsörjning till Uppsala kommun enligt **bilaga 2**, med begärt svar senast 26 maj. Uppsala kommun har fått förlängd remisstid till 15 juni.

Ett tidigare förslag i samma ärende behandlades 2013. Plan- och byggnadsnämnden, gatu- och samhällsmiljönämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden Uppsala Vatten och Avfall AB ställde sig då samtliga positiva till utpekandet av riksintresse. Kommunens yttrande återfinns för kännedom i **bilaga 3**.

Beredning

Stadsbyggnadsförvaltningen har samrått med Uppsala vatten och avfall AB (UVAB). Bolaget yttrar sig direkt till Havs- och vattenmyndigheten.

Föredragning

Förslaget till riksintresse omfattar brunnsområden, infiltrationsområden, vattenverk och vissa distributionsanläggningar (se **bilaga 2**). I det tidigare förslaget fanns även vattentornen med, samt ett stort influensområde som var kopplat till vattenresursen Uppsalaåsen.

Havs- och vattenmyndigheten redovisar i handlingarna inga särskilda motiv för att vattentornen dragits ur förslaget, men svarar på direkt fråga att det är säkerhetsaspekter, det

vill säga risken för sabotage som är bevekelsegrunden. Myndigheten vill helt enkelt inte kartredovisa placeringen av vattentornen.

Influensområdet i förra remissförslaget omfattade hela tillrinningsområdet för uppsalaåsen och var alltså mer omfattande än förordnandet om vattenskyddsområde. Uppsala kommun påpekade i sitt remissvar (**bilaga 3**) att det vidlyftiga influensområdet reser frågor om hur det ska påverka den kommunala planeringen. Havs- och vattenmyndigheten meddelar nu att eftersom influensområdet var starkt knutet till vattenresursen (åsen) som med nuvarande lagstiftning inte kan utgöra del av riksintresse för vattenförsörjningen så tas influensområdet bort. Lagstiftningen tillåter alltså endast att ”anläggningar” pekas ut som riksintresse för ändamålet.

Beskrivningar och kartredovisningen av riksintressets anläggningar och delområden har gjorts betydligt mindre detaljerad i denna version av förslaget. Det motiveras av sekretesskäl.

Stadsbyggnadsförvaltningen ser inga skäl att invända mot föreslagna förändringar. Det är rimligt att dricksvattenförsörjningen av Uppsala stad och flera av kommunens övriga tätorter utgör riksintresse. Utpekandet av anläggningarna bedöms heller inte försvåra den kommunala planeringen. Samtidigt kan konstateras att den för vattenförsörjningen helt nödvändiga grundvattenresursen uppsalaåsen – som inte ingår i förslaget till riksintresse - är den del som är mest känslig för förändringar i mark- och vattenanvändning. Kommunens arbete med att ta fram kunskapsunderlag som kan underbygga riktlinjer för skilda delar av åsen och dess tillrinningsområde fortsätter (se t ex Vattenprogram för Uppsala kommun).

Stadsbyggnadsförvaltningen

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Mats Norrbom
Stadsbyggnadsdirektör

Handläggare
Carlén Göran

Datum
2016-06-03

Diarienummer
KSN-2013-0960

Länsstyrelsen

Remissvar på förslag till riksintresseområde för anläggningar för dricksvattenförsörjning

Kommunstyrelsen är, som sagts i tidigare remissvar i ärendet, positiv till att kommunens vattenförsörjning omfattas av riksintresse. Kommunstyrelsen noterar att influensområdet till grundvattentäkterna i Uppsalaåsen tagits bort, eftersom det bedömts sakna lagstöd.

Kommunstyrelsen noterar vidare att även vattentornen tagits bort som del av riksintresset, av säkerhetsskäl. Slutligen noterar kommunstyrelsen att beskrivningar och kartredovisningar av anläggningarna nu gjorts betydligt mindre detaljerade, också av säkerhetsskäl.

Kommunstyrelsen har inga invändningar mot de föreslagna förändringarna, men vill framhålla att det allra viktigaste för vattenförsörjningen är att säkerställa att vattenresursen i uppsalaåsen fortvarigt har tillräcklig kapacitet och kvalitet. Även om lagstiftning nu hindrar ett utpekande av åsen och dess influensområde som riksintresse utgår Uppsala kommun från att Havs- och vattenmyndigheten tar den frågan vidare.

Kommunstyrelsen

Marlene Burwick
Ordförande

Ingela Persson
Sekreterare

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Samhällsutvecklingsenheten
Åsa Blomster
010-22 33 226
asa.blomster@lansstyrelsen.se

SAMRÅD

1(2)

2016-04-14

408-2084-16

Uppsala kommun
uppsala.kommun@uppsala.se

Tierps kommun
medborgarservice@tierp.se

Samråd inför bedömning av områden av riksintresse för anläggningar för vattenförsörjningen.

Bakgrund

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har översänt underlag till Länsstyrelsen inför bedömning av riksintresse för anläggningar för vattenförsörjningen i enlighet med 3 kap. 8 § miljöbalken (MB). I det tidigare arbetet, där Uppsala och Tierps kommuner varit remissinstanser (se bilaga 1), har en anläggning för dricksvattenförsörjningen i Uppsala bedömts uppfylla kriterierna för att vara av nationellt intresse. Länsstyrelsen skickade in ett underlag till HaV i oktober 2013 med bl.a. kommunernas remissvar.

I HaVs samrådsbrev (bilaga 2) beskrivs kriterierna för anläggningar, processen för utpekandet samt det arbete som har genomförts sedan oktober 2013. En stor del av arbetet har handlat om informationssäkerhet och sekretess och att uppnå en detaljeringsgrad och utformning som är tillräckligt detaljerad, men, som kan redovisas öppet. Samtidigt har beaktats att informationen inte får bli för detaljerad att den utgör en säkerhetsrisk. Det har lett till förändringar i detaljeringsgrad i både kartmaterial och värdebeskrivning. Ytterligare en förändring som genomförts är att influensområdet inte längre ritas ut eller används som begrepp på samma sätt som tidigare.

Remiss

Länsstyrelsen samråder med kommunerna i detta skede om de *förändringar* i kartbilaga och värdebeskrivning som har föreslagits av HaV. Länsstyrelsen vill ha in synpunkter på detaljeringsgrad i kartan (bilaga 3) och värdebeskrivningen (bilaga 4) samt innehållet i värdebeskrivningen.

Remissvar, frågor m.m.

Länsstyrelsen önskar kommunens synpunkter senast den **26 maj 2016**.

Svar skickas till uppsala@lansstyrelsen.se. Märk svaret med dnr. 408-2084-16.

Har ni frågor kontakta Åsa Blomster, asa.blomster@lansstyrelsen.se 010-22 33 226 eller Annika Lindblad, annika.lindblad@lansstyrelsen.se, 010-22 33 290.

Åsa Blomster
Planhandläggare

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

SAMRÅD

2(2)

2016-04-14

408-2084-16

BILAGOR

Bilaga 1. Kommunernas tidigare remissvar, oktober 2013

Bilaga 2. Samrådsmissiv från HaV

Bilaga 3: Karta

Bilaga 4. Förslag till värdebeskrivning

Samråd

Datum
2016-03-21
Handläggare
Margareta Lundin Unger
Enheten för miljöprövning och
miljötillsyn
margareta.lundin-
unger@havochvatten.se

Dnr
2679-2011
Direkt
010-698 61 21

Mottagare
Enligt sändlista

Slutligt samråd inför bedömning av områden av riksintresse för anläggningar för vattenförsörjningen

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har för avsikt att besluta om att 28 områden uppfyller kriterierna för att vara av nationell betydelse för vattenförsörjningen. Innan det slutliga ställningstagandet görs skickas underlaget nu ut till berörda myndigheter för ett slutligt samråd. Synpunkter ska ha kommit in till HaV senast **den 31 maj 2016**.

Vi ser helst att synpunkter skickas med e-post till havochvatten@havochvatten.se i wordformat. Ange ärendets diarienummer 2679-2011 i e-postmeddelandets ärendemening. Vi önskar att länsstyrelserna anger vilka samråd som skett med kommunerna.

Bakgrund

Enligt 3 kap 8 § 2 stycket miljöbalken (MB) ska områden som är av riksintresse för vattenförsörjningsanläggningar skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna. Bestämmelsen innebär att kommuner och statliga myndigheter ska ta hänsyn till dessa områden t.ex. genom att inte planera för eller lämna tillstånd till sådana verksamheter inom eller i närheten av områdena som kan hindra eller påtagligt försvåra anläggningarnas utnyttjande. Bedömningen av om en åtgärd kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet måste alltid göras i samband med plan- eller tillståndsbeslut som berör områden av riksintresse. Det här kan innebära att nya verksamheter och åtgärder som planeras i närheten antingen måste lokaliseras till annan plats eller att det måste ställas särskilda krav på hänsyn för att de ska kunna tillåtas i närheten av området. Det kan även bli aktuellt att reservera mark för att anläggningen i framtiden ska kunna brukas på ett rationellt sätt.

Det är länsstyrelsernas uppgift att verka för att riksintressena tillgodoses i det kommunala planarbetet. För att kunna utföra denna uppgift på ett framgångsrikt sätt krävs att det finns tydliga värdebeskrivningar och avgränsningar. Havs- och vattenmyndighetens utpekade riksintresseområden tillsammans med de bedömningar och beskrivningar som redovisas i denna remiss är avsedda att ligga till grund för länsstyrelsernas arbete.

Hushållningsbestämmelserna samt riksintresseanspråken ska tillämpas vid tillståndsprövning enligt miljöbalken efter vad som framgår i 2 kap. 6 § 2 st MB. Även vid prövning i mål och ärenden enligt andra lagar som t.ex. väglagen, minerallagen, ellagen och plan- och bygglagen ska 3 och 4 kap MB tillämpas. De avgränsningar och värdebeskrivningar som här tagits fram ska vara till stöd vid dessa prövningar.

Kriterier för område av riksintresse för vattenförsörjningen

Kriterierna som legat till grund för utpekande som riksintresse är följande:

Nyttjas eller kan nyttjas av många människor

För att bedömas som riksintressant bör en anläggning ha kapacitet att försörja åtminstone 50 000 personer. I Sverige finns ett stort antal små anläggningar som försörjer ett begränsat antal människor med dricksvatten. Det finns ett betydligt mindre antal anläggningar som försörjer en förhållandevis stor andel av landets befolkning. För att en anläggning ska ses som riksintressant ska den vara av nationell betydelse, med andra ord vara av betydelse för hela landet eller av stor betydelse för en landsdel. Storlekskriteriet är det viktigaste kriteriet, vilket ensamt kan föranleda att en anläggning pekas ut som riksintresse för vattenförsörjningen.

Realistiska alternativ saknas

I de fall ett realistiskt försörjningsalternativ saknas, kan även en mindre anläggning bli aktuell att peka ut som riksintresse. En anläggning kan således vara av riksintresse då alternativ vattenförsörjning inte är möjlig eller inte är samhällsekonomiskt hållbar.

Stor kapacitet och god kvalitet

Vattentäkten i sig är inte det som pekas ut som riksintresse men kvalitet och försörjningskapacitet hos vattentäkten utgör grundförutsättningar för anläggningens faktiska funktionalitet. Detta föranleder att tillgång till råvatten av god kvalitet och kapacitet utgör viktiga förutsättningar för vilka områden för vattenförsörjningen som bör kunna beaktas som riksintressanta. I de fall många människor nyttjar eller kan nyttja en dricksvattenanläggning innebär detta normalt att man i anslutning till anläggningen har tillgång till en vattentäkt med stor uttagskapacitet. Stor kapacitet och god kvalitet hos en vattentäkt kan även ge förutsättning för en ökad dricksvattenproduktion hos vattenverk som i dagsläget inte är utformade för att försörja ett större antal människor.

Liten risk att påverkas av klimatförändringar

Klimatförändringar kan innebära problem och risker för dricksvattenförsörjningen, exempelvis genom ökat uttag av vatten, eller

påverkan av avloppsbräddning eller markavrinning. Förebyggande åtgärder som förhindrar förorening av vattentäkter är ett viktigt arbete för att säkerställa dricksvattenförsörjningen i framtiden. Vattenresurser som har en robusthet inför klimatförändringar bör beaktas vid utpekandet av riksintressen.

Reservvatten och beredskap

I anslutning till större dricksvattenanläggningar finns i de flesta fall reservvatten som nyttjas vid tillfällen då den ordinarie tåkten av olika skäl inte kan nyttjas. Det är viktigt att det finns tillgång till reservvatten av sådan kapacitet och kvalitet att det kan ersätta ordinarie vattentäkt under en längre tid. Anläggningar (ledningar etc) som möjliggör nyttjandet av reservvattentäkten bör utgöra del av det riksintressanta området för vattenförsörjningen.

Värdering av kriterier

Det tyngst vägande kriteriet är storlekskriteriet, att många människor nyttjar eller kan nyttja tillgången. För att mindre anläggningar ska kunna ses som riksintressanta krävs att realistiska alternativ saknas eller att andra särskilda förhållanden måste beaktas.

Redogörelse för handläggningen

Havs- och vattenmyndigheten skickade i januari 2012 ut en remiss om kriterier för utpekande av riksintressen. Av remissinstansernas svar framkom att det stora flertalet var positiva till myndighetens arbete med målsättningen att peka ut områden av riksintresse för vattenförsörjningen och till strukturen för det fortsatta arbetet.

I september 2012 skickade vi ut en begäran till länsstyrelserna om att ta fram regionala underlag när det gäller befintliga anläggningar som uppfyllde särskilda kriterier för att komma ifråga som riksintresse.

Under 2013 har länsstyrelserna tagit fram regionala underlag, förankrat dessa med berörda kommuner och lämnat in förslag på anläggningar som länsstyrelserna anser uppfyller kriterierna. Utifrån länsstyrelsernas underlag har HaV sammanställt ett förslag med myndighetens samlade bedömning av anläggningar av riksintresse för vattenförsörjningen. Detta underlag skickades ut för ett första samråd i juli 2014 till Boverket och andra särskilt berörda centrala myndigheter.

Under 2015 har ett särskilt samråd skett med MSB, Försvarsmakten, Livsmedelsverket, SGU och SÄPO angående frågor om säkerhet och sekretess kopplat till arbetet med utpekandet av anläggningarna. Samtliga värdebeskrivningar har granskats och i vissa fall reviderats efter vad som framkommit vid samrådet mellan myndigheterna. Syftet har varit att nå

fram till en utformning av informationen i kartmaterial och värdebeskrivning, som alla inblandade varit överens om kunde redovisas öppet.

Havs- och vattenmyndigheten skickar nu ut förslaget på riksintressanta anläggningar för ett slutligt samråd.

- Sammanställningen med 28 anläggningar skickas till länsstyrelserna, samt följande berörda riksintressemyndigheter: Boverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Försvarsmakten, Naturvårdsverket, Sveriges geologiska undersökning (SGU) och Trafikverket. De riksintressemyndigheter som vill ta del av hela underlaget med beskrivningar och kartmaterial ombeds kontakta Havs- och vattenmyndigheten, Margareta Lundin Unger.
- Varje länsstyrelse får ett utskick (värdebeskrivningar och kartor) med det eller de områden man berörs av. Vi är tacksamma för att länsstyrelserna också samråder med berörda kommuner.
- Varje huvudman får ett utskick (värdebeskrivningar och kartor) med de anläggningar man berörs av.
- Dessutom skickas sammanställningen för kännedom till Livsmedelsverket, Sveriges kommuner och landsting (SKL) och Svenskt Vatten.

Särskilda överväganden

Miljöbedömning

Havs- och vattenmyndigheten har efter dialog med Boverket bedömt att utpekandet av områden av riksintresse för vattenförsörjningen inte omfattas av kraven på miljöbedömning. Utpekandet ska ses som ett kunskapsunderlag som ska ligga till grund för olika slags beslut. Det är således inte fråga om ”en plan eller ett program” som avses i 6 kap 11 § MB och som innebär att kraven på miljöbedömning aktiveras.

Influensområde

Inledningsvis fick länsstyrelserna i uppdrag att förutom att ange själva riksintresseområdet med anläggningar även ange ett ”influensområde”. Detta begrepp finns inte särskilt definierat i lag eller förordning och begreppet kan tolkas på olika sätt. Från kommunalt håll har påpekats att det är oklart vilken status ett influensområde ska ha och hur det påverkar den kommunala planeringen. HaV har fått in olika förslag på hur ett influensområde skulle kunna avgränsas. I de flesta fall har området bestämts med syfte att undvika att den vattentäkt som är kopplad till riksintresseanläggningen inte ska skadas eller förorenas. Begreppet har således visat sig vara svårt att använda eftersom det främst ansetts vara

relevant när det gäller att avgränsa området där eventuella miljöfarliga verksamheter m.m. riskerar att påverka råvattnets kvalitet.

I nuvarande lagstiftning är det tydligt att det enbart är området med anläggningen och inte vattenresursen som kan utgöra riksintresse. Eftersom det måste framgå tydligt att vattentäkten inte är rättsligt knutet till riksintresset har vi valt att fortsättningsvis inte använda oss av begreppet "influensområde". Istället beskrivs de vattentäkter som anläggningarna tar sitt råvatten ifrån under en särskild rubrik i värdebeskrivningarna.

Informationssäkerhet och sekretess

Under 2015 och fram till och med februari 2016 har HaV haft samråd med MSB, Försvarsmakten, SGU, Livsmedelsverket och SÄPO för att diskutera de frågor om informationssäkerhet och sekretess som uppkommit under arbetets gång. Syftet med samrådet har varit att nå fram till en utformning och detaljeringsgrad av värdebeskrivningar och kartmaterial som är tillräckligt detaljerad men som kan redovisas öppet. Samtidigt har beaktats att informationen om anläggningarna inte får bli så detaljerad att den utgör en säkerhetsrisk. Detta för att en samlad kunskap om anläggningarna ska kunna användas och få betydelse vid framtida avvägningar mellan markanspråk i olika former av planerings- och prövningsprocesser.

Offentlighets- och sekretesslagen (OSL)

Under samrådet har vi varit överens om att det i OSL saknas en sekretessbestämmelse som klart och tydligt ger förvaltningsmyndigheter stöd för att sekretessbelägga information för att förhindra terrorhandlingar och sabotage. Handläggningen i detta ärende försvåras också av att syftet med att peka ut riksintressen, med stöd av 3 kap 8 § miljöbalken, är just att sprida kunskapen i det civila samhället om anläggningarnas vikt och geografiska läge.

De bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) som har övervägts i detta fall är:

- 15 kap 2 § - sekretess gäller för uppgift som rör verksamhet för att försvara landet eller planläggning eller annan förberedelse av sådan verksamhet eller som i övrigt rör *totalförsvaret*, om det kan antas att det skadar landets försvar eller på annat sätt vållar fara för rikets säkerhet om uppgiften röjs. Enligt lagen (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap är totalförsvaret verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig. *MSB och Försvarsmakten anser inte att informationen om anläggningarna omfattas av försvarssekretessen i 15:2.*

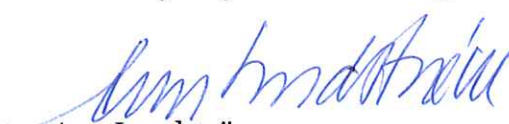
- 18 kap 8 § - sekretess gäller för uppgift som lämnar eller kan bidra till upplysning om säkerhets- eller bevakningsåtgärd, om det kan antas att syftet med åtgärden motverkas om uppgiften röjs och åtgärden avser byggnader eller andra anläggningar, lokaler eller inventarier. *Samrådsmyndigheterna anser inte att informationen innehåller någon uppgift som omfattas av denna sekretessbestämmelse.*
- 18 kap 13 § - sekretess gäller för uppgift som hänför sig till en myndighets verksamhet som består i risk- och sårbarhetsanalyser avseende fredstida krissituationer, planering och förberedelser inför sådana situationer eller hantering av sådana situationer, om det kan antas att det allmännas möjligheter att förebygga och hantera fredstida kriser motverkas om uppgiften röjs. *Samrådsmyndigheterna anser inte att informationen innehåller uppgifter som kan omfattas av denna bestämmelse.*

Ändringar i beskrivningar och kartmaterial

HaV har, efter samråd med övriga myndigheterna, gjort vissa justeringar och ändringar av det kartmaterial och av innehållet i de beskrivningar av anläggningarna som ursprungligen lämnades in av länsstyrelserna.

När det gäller beskrivningarna så har texten kortats ned och alltför detaljerade uppgifter tagits bort, exempelvis uppgifter om antal dammar eller brunnar, och vad olika områden används till. Antalet abonnenter redovisas fortfarande liksom schematiska skisser över försörjningssystemet. Dessa uppgifter redovisas ofta redan idag öppet på webben och är även viktiga kriterier för ett utpekande som riksintresse. I alla beskrivningar har lagts till vem som är huvudman så att det lätt går att kontakta denne om mer information eftersöks. Det kartmaterial som länsstyrelsen lämnat till HaV i Shape- eller geodatabasform har generaliserats om, i de fall det bedömts vara nödvändigt.

De bedömningar om informationssäkerhet som Havs- och vattenmyndigheten har gjort i samråd med berörda myndigheter har granskats av SÄPO som ser positivt på processen och Havs- och vattenmyndighetens hantering.

Ann Lundström
(enhetschef)

Margareta Lundin Unger
(utredare)

Bilagor:

Bilaga 1: Havs- och vattenmyndighetens bedömning av områden av riksintresse för anläggningar för vattenförsörjningen

Bilaga 2: Beskrivning av område av riksintresse för anläggningar för vattenförsörjningen

Bilaga 3: Kartmaterial (pdf)

Sändlista:

Länsstyrelserna

Huvudmän för anläggningarna (enligt bilaga 1)

Boverket

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Sveriges geologiska undersökning

Trafikverket

Försvarmakten

Naturvårdsverket

Livsmedelsverket

Svenskt Vatten

SKL

Beskrivning

Område av riksintresse för anläggningar för vattenförsörjningen – Uppsalaåsens dricksvattenanläggning

I detta dokument sammanställs det underlag och de uppgifter som ligger till grund för myndighetens bedömning och som enligt 2 § förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden ska lämnas till länsstyrelserna.

Riksintressets namn

Uppsalaåsens dricksvattenanläggning, Uppsala län

Berörda kommuner

Riksintresset berör Uppsala, Knivsta och Tierps kommuner.

Huvudman är Uppsala vatten och avfall AB. Om mer information behövs så ska huvudmannen kontaktas.

Anläggningen med dess enheter

Havs- och vattenmyndigheten bedömer att Uppsala dricksvattenanläggningar med tillhörande infrastruktur bestående av nedanstående delar uppfyller kriterierna för att utgöra riksintresse för vattenförsörjningen enligt 3 kap 8 § MB.

- Brunnsområden: Storvad, Galbacken, Stadsträdgården/Kronåsen, Sunnersta
- Infiltrationsområden: Tunåsen, Stora Vallskog
- Vattenverk: Gränby, Bäcklösa, Galbacken (reserv)
- Distributionsanläggningar: Stynsbergs pumpstation, överföringsledning från Tämnaån till Fyrisån, samt råvattenledningar

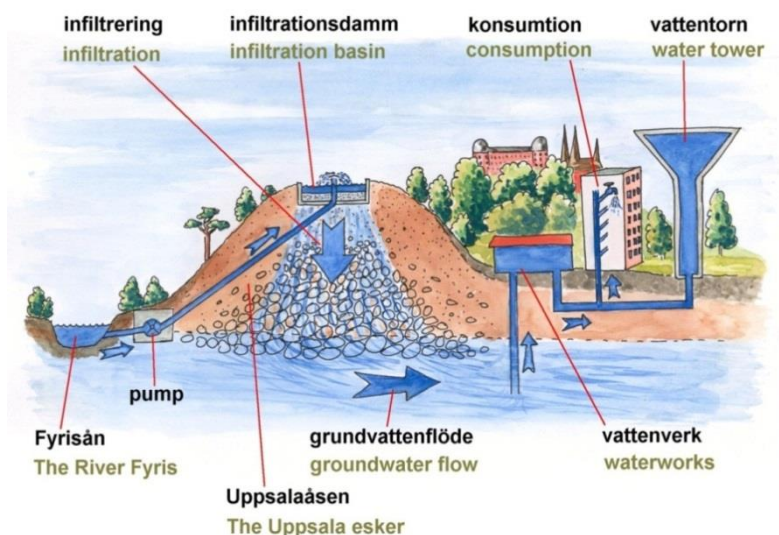
Beskrivning av anläggningen

Uppsalaåsen är en mäktig isälvsavlagring med hög hydraulisk kapacitet. Åsen fungerar som råvattenmagasin, vattentäkt och för behandling av ytvatten från Fyrisån och sjön Tämna. Systemet består förutom Uppsalaåsen av ett antal olika tekniska anläggningar som infiltrationsanläggningar, brunnar, vattenverk och vattentorn mm.

Den konstgjorda grundvattenbildningen som sker gör att grundvattennivåerna i Uppsalaåsen kan kontrolleras så att inte skadliga grundvattensänkningar uppstår. När vattnet från Fyrisån infiltreras blandas det med naturligt bildat grundvatten. Uppehållstiden för det infiltrerade vattnet till de närmaste brunnarna i åsen är mellan sex och åtta månader. Den långa uppehållstiden för det infiltrerade vattnet medför att vattnet förändras och får samma karaktär som naturligt bildat grundvatten.

Vatten från Uppsalaåsen pumpas sedan upp ur brunnar vid något av de fyra brunnsområdena och pumpas vidare till något av vattenverken. Vattnet leds via huvudledningar och vidare i mindre distributionsledningar till de olika användarna i Uppsala. Under vissa tider på dygnet kan vattnet stanna i något av vattentornen innan det transporteras vidare till konsument.

Under sommaren pumpas vatten även från sjön Tämna till Fyrisåns avrinningsområde, via en pumpstation vid Stynsberg i Tierps kommun, genom en ledning över vattendelaren och vidare genom en grävd kanal till Fyrisån. Syftet är att förstärka vattenföringen i Fyrisån så att uttag av vatten för infiltration är möjlig även under perioder med liten naturlig vattenföring i ån.

Figur 1. Principskiss över Uppsalas vattenförsörjningssystem, Källa: Uppsala Vatten

Råvattenanläggningar

Till anläggningar för råvattenhantering räknas brunnar och infiltrationsanläggningar, samt de anläggningar och ledningar som krävs för att pumpa vatten mellan anläggningarna, t.ex. från sjön Tämnaaren till Fyrisån och vatten från Fyrisån till infiltrationsdammarna i Uppsalaåsen.

Brunnar finns i brunnsområdena Storvad, Galgbacken, Stadsträdgården och Sunnersta. Infiltrationsanläggningar finns vid Stora Vallskog och Tunåsen med intag och filteranläggningar vid Fyrisån.

Uppsala Vatten har enligt tillstånd möjlighet att fritt fördela uttagen mellan de olika brunnsområdena, dock får inte ett medeluttag om 850 l/s eller maxuttag om 1280 l/s under ett och samma dygn överskridas. I tillståndet för vattenuttaget kan uttagsmängden fördelas fritt mellan Galgbacken och Stadsträdgården/Kronåsen vattentäkt. Tillståndsgiven medel- och maxkapacitet är 300 l/s respektive 500 l/s.

Det finns två anläggningar för infiltration i Uppsalaåsen: Tunaåsen och Stora Vallskog. Vatten leds från Fyrisån dels vid Storvad till infiltrationsområdet Tunåsen, och dels vid Vallskog till infiltrationsområdet Stora Vallskog. Även intaget, ledningarna och pumpstationen ingår i riksintresset.

Vid Stynsbergs pumpstation, i Tierps kommun, leds vatten från Tämnaaren till Fyrisån. Enligt tillstånd får högst 15 miljoner m³/år pumpas.

Produktionsanläggningar

Uppsala stads tre vattenverk utgör dricksvattensystemets produktionsanläggningar.

Motiv till utpekandet av riksintresset

En robust vattenförsörjning är en samhällskritisk infrastruktur som är av avgörande betydelse för en trygg samhällsutveckling.

Dricksvattenförsörjningen är formellt ett kommunalt ansvar, men organiseras idag ofta regionalt. Detta innebär vidare att samhället ofta har investerat stora belopp i tekniska anordningar såsom överföringsledningar med tillhörande tryckstegringstationer och vattenreservoarer. Några anläggningar är så strategiskt viktiga så att de bedöms vara av nationellt intresse.

Beträffande Uppsala vattenförsörjningsanläggning så bedöms denna vara nationellt intresse huvudsakligen av följande skäl

Nyttjas/kan nyttjas av många människor

För att bedömas som riksintressant bör en anläggning ha kapacitet att försörja åtminstone 50 000 personer. Uppsalaåsens

vattenförsörjningssystem försörjer idag ca 150 000 personer, är dimensionerad för 200 000 men kan byggas ut för att försörja 300 000.

Dricksvattensystemen försörjer huvuddelen av befolkningen i Uppsala och Knivsta kommuner med dricksvatten. Anläggningen är följaktligen en regional strategisk infrastruktur i Uppsala län.

Det finns ingen reservvattentäkt för Uppsala. Det finns inte heller något alternativ till nuvarande vattenförsörjningssystem inom överskådlig framtid.

Stor kapacitet och god kvalitet

Uppsalaåsen har hög hydraulisk kapacitet och är en viktig tillgång för vattenförsörjningen. Uppsala vattenförsörjningssystem har även en stor regional betydelse. Grundvattnet har generellt mycket bra teknisk kvalitet.

Liten risk att påverkas av klimatförändringar

SMHI har tagit fram en analys över hur klimatet kan komma att förändras i Uppsala län. Analysen visar bland annat att man får en högre årsmedeltemperatur, ett förändrat och ökande nederbördsmönster och en minskad snömängd. Effekter för Uppsalaåsens vattenförsörjningssystem är svårt att förutspå, men bedöms som små.

Behövs som reserv eller för framtida användning

Uppsalaåsens vattenförsörjningsanläggning ligger i en extremt expansiv region i Sverige med stor inflyttning. Detta innebär ett stort exploateringsstryck för utbyggnad av bostäder, arbetsplatser och annan infrastruktur, ibland av nationell betydelse. Det bedöms därför som särskilt viktigt att tydliggöra de markanspåk och övriga behov som en viktig basfunktion som vattenförsörjningssystemet behöver för en trygg och hållbar samhällsutveckling totalt sett i regionen. Det finns dessutom både kapacitet och långtgående planer på att försörja fler orter i närområdet med vatten. Då större delen av regionen runt storstockholm är beroende av Mälaren med tillhörande ledningssystem för sin dricksvattenförsörjning så bedöms det också att vara av särskild vikt att trygga de få alternativa vattenförsörjningssystem som finns i regionen.

Riksintressets markanspråk

Riksintresset avgränsas enligt bilaga 1. Riksintresset består av råvattenanläggningar, produktionsanläggningar och distributionsanläggningar. Den totala ytan är 103 ha.

Förutsättningar för bevarande

Syftet med att peka ut områden som riksintresse är att ge underlag så att nödvändig hänsyn tas till områdena i olika planeringsprocesser och vid prövning av verksamheter och åtgärder så att de inte utsätts för sådan påverkan som riskerar att påtagligt försvåra anläggningens funktion för dricksvattenförsörjning.

Det är i första hand när markanvändningen ska ändras som det kan få någon betydelse att ett område är av riksintresse. Pågående markanvändning påverkas inte av bestämmelserna. Det är också bara vid sådan ändring av markanvändningen som behöver någon form av beslut från en myndighet som riksintresseområdena ska beaktas. Vilka lagar som kräver att hänsyn tas till områden av riksintresse framgår av förordningen om hushållning med mark- och vattenområden m.m. Det är alltså den som beslutar som måste ta hänsyn till om ett område är av riksintresse. Om den ändrade markanvändningen skulle innebära att anläggningens funktion ”påtagligt försvåras” är huvudregeln att ändringen inte kan få genomföras. Befintliga förhållanden är dock även relevanta förutsättningar för att anläggningen ska kunna utnyttjas för dricksvattenförsörjningen långsiktigt.

Att påtagligt försvåra nyttjandet av anläggningen kan ske dels genom att själva området för anläggningen påverkas så att det inte kan utnyttjas för anläggningen, dels genom att råvattenkvaliteten försämras så att produktionen av dricksvatten försvåras.

Åtgärder som påtagligt kan försvåra nyttjandet av anläggningen

Något som påtagligt kan försvåra möjligheten att nyttja de anläggningar som ingår i Uppsalaåsens dricksvattenanläggningar är försämring av vattenkvaliteten och vattenkvantiteten i vattentäkten. Verksamheter som kan utgöra potentiella risker inom området är miljöfarliga verksamheter, flygplats, vägar/trafik, järnväg, bebyggelse, spillvattenledningar, dagvatten, förorenade områden och jordbruk.

En verksamhet som medför utsläpp till vatten eller luft i närheten av anläggningen kan påverka vattenintag och reningsprocesser. En bedömning av en verksamhets påverkan behöver göras från fall till fall. Miljöstörande verksamhet som medför utsläpp till vatten eller luft i närheten av anläggningarna skulle kunna påverka vattenintag och reningsprocesser negativt. Även verksamheter utanför själva området av riksintresse kan innebära påtaglig skada på riksintresset och bör omfattas av bedömningen.

Andra riksintressen i området

Andra intressen inom området kan i vissa fall stå emot varandra och avvägningar kommer då att behöva göras för att komma fram till vilket intresse som kan ha företräde framför ett annat.

En del av det aktuella området omfattas av andra skyddsintressen som riksintresse för försvarsmakten (Ärna flygplats), riksintresse för kommunikationer (Uppsala-Ärna flygplats, ostkustbanan, väg E4), Natura 2000-område, riksintresse för naturvård och riksintresse för kulturmiljövård. Dessa olika intressen kan i vissa fall stå emot varandra och avvägningar kommer då att behöva göras för att komma fram till vilket intresse som ska ha företräde framför ett annat.

Beskrivning av vattentäkten

En förutsättning för riksintressets långsiktiga nyttjande är naturligtvis att den yt- eller grundvattentäkt som förser anläggningen med råvattnet har god kvalitet och tillräckligt stor kapacitet. Som lagstiftningen nu är utformad är det endast områden för anläggningar för vattenförsörjningen som kan utgöra riksintresse, inte själva vattenresursen. Även om vattenresursens status i praktiken är av yttersta vikt för att en anläggning för dricksvattenproduktion ska kunna utnyttjas, är det tydligt angivet att vattenresursen inte kan ingå i riksintresset. Havs- och vattenmyndigheten anser trots detta att det inte går att upprätta en värdebeskrivning och ange vilka risker och hot som bör uppmärksammas utan att också redogöra något för den vattentäkt som är knuten till anläggningen och de risker som bör beaktas i detta hänseende. Det ska dock påpekas att vattentäkten inte är rättsligt knuten till riksintresset.

Uppsalaåsen

Uppsalaåsens vattenförsörjningssystem är en kombinerad grund- och ytvattentäkt där grundvattenförekomsten är viktigast för Uppsalas dricksvattenanläggningar. Det är under en kortare tidsperiod också möjligt att stänga av infiltrationen även om det då kan bli problem att hålla sig inom ramen för vattendomarna.

Stora delar av Uppsalaåsen och dess tillrinningsområde har täckande lerlager, men centralt i Uppsala ligger åsen i dagen. I utkanten av området finns mindre infiltrationsområden med morän, berg i dagen och åsmaterial. Lerlagrets mäktighet varier, på sina håll är mäktigheten 70 meter.

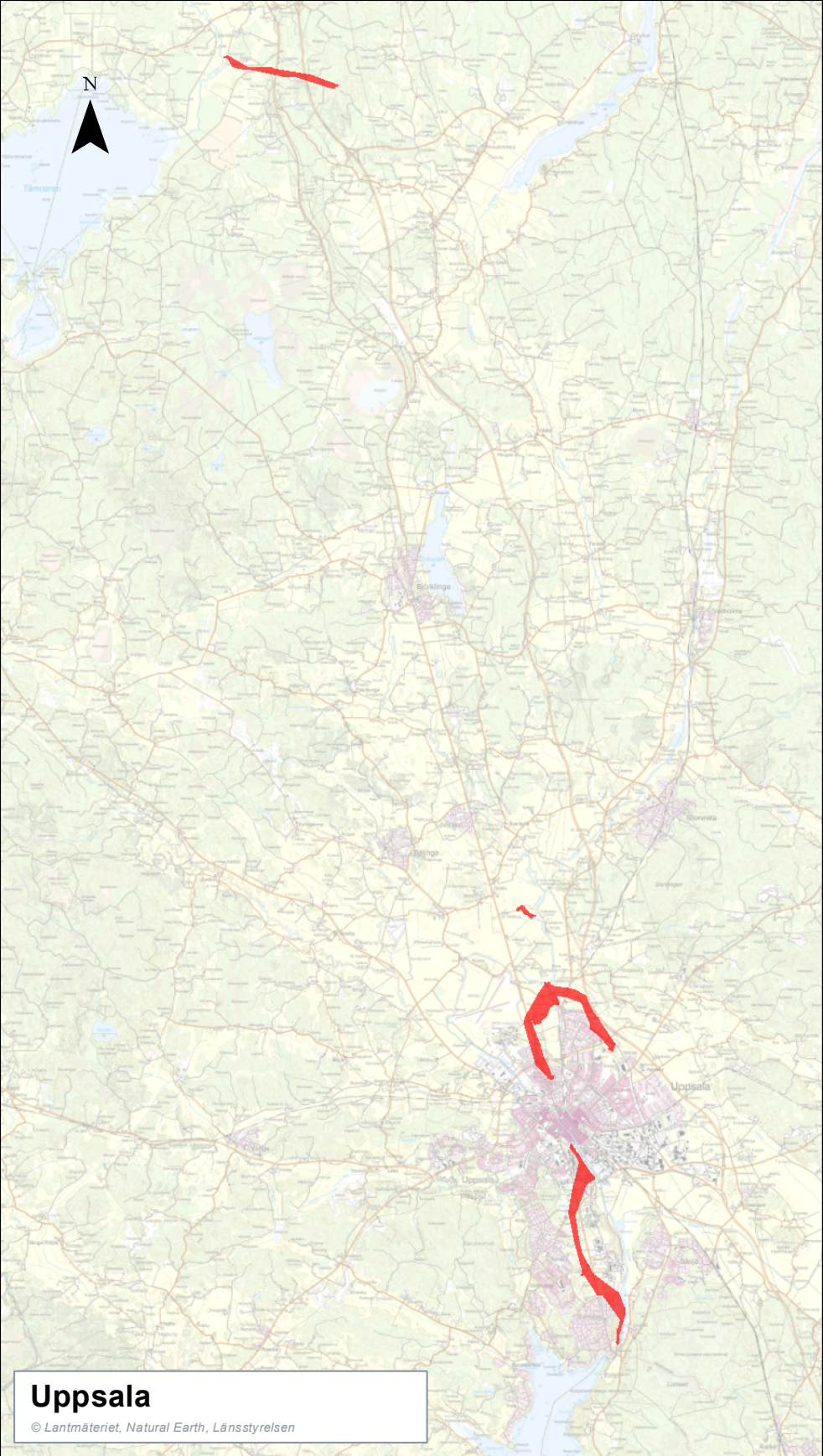
Den huvudsakliga strömningsriktningen i grundvattenförekomsten är från norr till söder. Grundvattenförekomsten tillförs vatten till stor del från omgivande morän och hällområden men även från den nederbörd som faller på avlagringen. Ett visst tillflöde kan ske från anslutande vattendrag. Vattendragen bedöms dock till stor del vara isolerade från magasinet genom täta jordlager och bidrar inte under normala och naturliga förhållanden till magasinet i någon större omfattning. Råvattenkvaliteten i Uppsalaåsens är god.

Vattenskyddsområde för Uppsala-Vattholmaåsarna 03FS 1990:1, finns beslutat 27 november 1989, för grundvattenförekomsten. Vattenskyddsområdet innefattar endast grundvattnet och inte det vatten som infiltreras i åsen.

Risker och hot som kan påverka vattentäkten

Generellt är det framförallt tre saker som kan försvåra nyttjandet vattenförsörjningssystemet Uppsalaåsen.

- Förekomst av antropogena ämnen dvs. miljögifter.
- Energiutvinning både i akvifärlagret och i det underliggande berget.
- Exploatering av infiltrationsytor.

Uppsala

© Lantmäteriet, Natural Earth, Länsstyrelsen

Handläggare

Datum
2013-10-09Diarienummer
KSN-2013-0960

Länsstyrelsen Uppsala län

751 86 Uppsala

Remissvar på förslag till riksintresseområde för anläggningar för dricksvattenförsörjning

Kommunstyrelsen har tagit del av rubricerade ärende och anför följande.

Det föreslagna influensområdet på riksintresset är mycket stort, större än det vattenskyddsområde som det finns förordnande för. Kommunstyrelsen har inga invändningar mot kriterierna för avgränsningen, dvs tillrinningsområdet för grundvattenförekomsten i Uppsalaåsen, men den stora utbredningen reser frågor om hur riksintresset ska beaktas och tillgodoses, särskilt i den del som ligger utanför nuvarande förordnande. Remissunderlaget ger ingen vägledning om hur riksintresset ska beaktas. Flera utvecklingsorter, större stadsutvecklingsområden och reservat för transportinfrastruktur enligt översiktsplanen ligger inom influensområdet och behöver i olika omfattning kunna exploateras för att säkerställa den expansion som förutses och önskas.

I remissunderlaget nämns tre riskfaktorer som kan försvåra nyttjandet. Riskförhållandena har till del att göra med markbeskaffenheten i skilda delar av influensområdet, till del av markanvändningen. För att inte onödigtvis hindra eller fördröja expansionen behöver det vara tydligt vilka utredningar och avvägningar som ska göras inför en exploatering inom skilda delar av influensområdet.

Sammantaget är Uppsala kommun positiv till att kommunen vattenförsörjning omfattas av riksintresse men anser att riksintressets påverkan på stadens utbyggnad måste klargöras. Uppsala kommun ser fram emot en fortsatt dialog med länsstyrelsen och berörd myndighet om hur en god vägledning kan ges för hur riksintresset ska tillgodoses. Denna dialog bör starta omgående med ambitionen att få fram ett fördjupat underlag inom snar framtid. Dialogen förs rimligen som en del i kommunens arbete med aktualitetsprövningen av översiktsplan 2010.

Kommunens miljö- och hälsoskyddsnämnd har inkommit med detaljerade synpunkter. Detta yttrande bifogas.

På kommunstyrelsens vägnar

Fredrik Ahlstedt
OrdförandeAstrid Anker
Sekreterare

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Datum
2013-08-09

Diarienummer
2013-003156- MI

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink. 2013 -08- 23	
Diarienumr. KSN - 2013 -0960	
72	Aktbil. 9

Till miljö- och hälsoskyddsnämndens
sammanträde den 21 augusti 2013

Adressat:
Uppsala kommun
kommunledningskontoret
753 75 UPPSALA

Yttrande över förslag till riksintresseområde för anläggningar för dricksvattenförsörjning

Remiss från kommunstyrelsen, dnr. KSN-2013-0960. Remisstid: 21 augusti

Förslag till beslut:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker förslag till riksintresseområden för anläggningar för dricksvattenförsörjning och lämnar följande synpunkter:

1. Det bör betonas ytterligare i underlaget att anläggningar inom vattenförsörjningssystemet Uppsalaåsen bör prioriteras högt som riksintresse eftersom det inte finns någon reservvattentäkt.
2. Källor till antropogena miljögifter som kan medföra påverkan behöver utvecklas i yttrandet t.ex. högtrafikerade vägar, tåg- och flygtrafik, förorenade områden, igenfyllda grustäkter och gamla deponier, bekämpningsmedel och gödsel från jordbruk, sabotage och fler punktutsläpp från dagvatten pga. hårdgjorda ytor. Sprickbildningar i torrskorpelera kan också medföra ökad risk för att föroreningar kommer i kontakt med det skyddade grundvattnet.
3. Placeringen av Stynbergs pumpstation behöver förtydligas i kartmaterial.
4. Influensområdet behöver utvidgas så att det även omfattar råvattenledning norr om Bäcklösa.
5. Riksintressen i Uppsala, t.ex. Årna flygplats, bör läggas till i underlaget för att tydliggöra risker för eventuella intressekonflikter mellan olika riksintressen.
6. Influensområdet behöver jämföras och anpassas till kommunens sårbarhetskarta för grundvatten.
7. Restriktioner för riksintresseområde för anläggningar för vattenförsörjning behöver klargöras.
8. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar om omedelbar justering.

För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Urban Wästljung
ordförande

Hannes Vidmark
t.f. chef för miljökontoret

Sammanfattning

Förslag till riksintresseområde för anläggningar för dricksvattenförsörjning har skickats ut som remiss till bl.a. miljö- och hälsoskyddsnämnden.

HaV har efterfrågat underlag och förslag till riksintresseområden från länsstyrelsen. Underlaget ska omfatta både anläggningar som föreslås som riksintresse och det influensområde som kan medföra påverkan på den vattenförsörjande anläggningen. Områden som är av riksintresse för anläggningar för vattenförsörjning ska enligt 3 kap 8§ miljöbalken skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller unyttjandet av anläggningen.

Enligt HaV är riksintresse ett komplement till vattenskyddsområden. Vattenskyddsområde för Uppsala-Vattholmaåsarna sammanfaller delvis med det föreslagna influensområdet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att det ännu tydligare betonas behovet av att anläggningar inom vattenförsörjningsområdet Uppsalaåsen ska anses vara riksintresseområde. Nämnden anser vidare att källor till antropogena miljögifter som kan medföra påverkan behöver utvecklas i yttrandet, att placeringen för Stynbergs pumpstation behöver förtydligas, att influensområdet ska omfatta även råvattenledning norr om Bäcklösa, att intressekonflikter med andra riksintressen saknas i skrivelsen och att influensområdet behöver jämföras med kommunens sårbarhetskarta för grundvatten. Dessutom anser nämnden att restriktioner för riksintresseområde för anläggningar för vattenförsörjning behöver klargöras.

Bakgrund

Förslag till riksintresseområde för anläggningar för dricksvattenförsörjning har av kommunstyrelsen skickats ut som remiss till miljö- och hälsoskyddsnämnden, gatu- och samhällsmiljönämnden, plan- och byggnadsnämnden samt Uppsala Vatten och Avfall AB.

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har ansvar för frågan om riksintressen för mark- och vattenområden som är särskilt lämpliga för anläggningar för vattenförsörjning enligt 3 kap 8§ miljöbalken. HaV har som mål att ta fram riksintresseområden för anläggningar för dricksvattenförsörjning under 2013. HaV har efterfrågat underlag och förslag till riksintresseområden från länsstyrelsen. Underlaget ska omfatta både anläggningar som föreslås som riksintresse och det influensområde som kan medföra påverkan på den vattenförsörjande anläggningen. Utifrån underlag från länsstyrelserna kommer HaV fatta beslut om vilka områden som ska vara riksintressanta för vattenförsörjningen.

Verksamhet i områden av riksintresse ska enligt miljöbalkens förarbeten vara av nationell betydelse, behövas för viktiga eller nödvändiga funktioner i samhället samt behövas för landets eller landsdels behov av viss produktion. Områden som är av riksintresse för anläggningar för vattenförsörjning ska enligt 3 kap 8§ miljöbalken skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller nyttjandet av anläggningen. Kriterier för riksintressen för dricksvattenförsörjning är enligt HaV att det kan nyttjas av många människor, realistiska alternativ saknas, stor kapacitet, god kvalitet samt behövs som reserv eller för framtida användning.

Enligt HaV är riksintresse ett komplement till vattenskyddsområden. Riksintresse bör enligt HaV ses som ett planeringsverktyg som avser ett allmänt intresse medan vattenskyddsområden är ett skyddsverktyg där avvägning skett mellan berörda allmänna och enskilda intressen. Vattenskyddsområde för Uppsala-Vattholmaåsarna 03FS 1990:1 sammanfaller delvis med det föreslagna influensområdet. Vattenskyddsområdet omfattar endast grundvattnet och inte det vatten som infiltreras i åsen.

Bedömning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har bara tagit ställning till de riksintresseområden som föreslagits i remissen, inte till nya områden.

Nämnden anser att det ännu tydligare bör betonas, som motiv för riksintresse, att Uppsala inte har någon reservvattentäkt samtidigt som ett stort antal människor är beroende av Uppsalaåsen som vattenförsörjningssystem och att Uppsalaåsen därför bör prioriteras högt som riksintresse. Dessutom är det en tydlig trend att Uppsala växer som stad och att Uppsalaåsen därför kommer att behövas som vattenförsörjning för ett starkt växande antal kommuninvånare. Skydd av Uppsalaåsen behöver prioriteras högt. Föroreningar i vattentäkten har redan förekommit, t.ex. PFOS som påträffades i råvattentäkten under 2012.

Som förutsättningar för bevarande har tre typer av påverkan lyfts fram som kan försvåra nyttjandet av vatten dvs. antropogena miljögifter, energiutvinning i akvifärlagret och i det underliggande berget samt exploatering av infiltrationsytor. Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att källor till antropogena miljögifter som kan medföra påverkan, behöver utvecklas i yttrandet. I Uppsala finns högtrafikerade vägar som passerar genom influensområdet, t.ex. Bärbyleden och gamla E4:an. Transporterna medför kontinuerligt utsläpp av föroreningar och risker för olyckor bl.a. med farligt gods. Tågtransporter passerar också genom influensområdet och medför utsläpp av föroreningar och risk för olyckor med farligt gods, t.ex. flygbränsle. Dessutom finns risk för påverkan från förorenade områden, gamla deponier och igenfyllda grustäkter samt jordbruk med kemiska bekämpningsmedel och gödselspridning. Det finns också en risk för sabotage, t.ex. vid infiltrationsanläggningarna, även om insatser sker för att minimera risken.

Med ökad bebyggelse i staden ökar mängden hårdgjorda ytor och avrinningen till recipienten sker snabbare. Föroreningar i ytvattnet infiltreras inom mer avgränsade ytor vilket medför en risk för ökade punktutsläpp inom influensområdet.

I underlaget hänvisas till skyddande lerlager. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har erfarenhet av sprickor i torrskorpelera och att lerlagret varierar i tjocklek. Det är inte alltid känt exakt hur tjockt lerlagret är på olika platser. Nämnden bedömer att det därför inte uteslutas att det kan finnas risk för att ytliga föroreningar tränger ner i åsmaterialet, även om det finns skyddande lerlager på platsen. Närliggande berg i dagen kan också öka risk för kontakt mellan ytliga föroreningar och grundvatten.

Vattenskyddsområdet för Uppsalaåsen inkluderar Björklinge samhälle men influensområdet för riksintresseområden täcker inte Björklinge. I beskrivningen av influensområdet bör det förklaras.

Nämnden önskar en tydligare översiktlig karta för placeringen av Stynbergs pumpstation.

Råvattenledningen norr om Bäcklösa ligger utanför influensområdet. Enligt Havs- och vattenmyndigheten är ledningar för vattenförsörjning exempel på områden som ska omfattas av riksintresse. Nämnden anser därför att influensområdet även bör omfatta denna råvattenledning.

I underlaget saknas information om andra riksintressen i Uppsala. Ärna flygplats är ett riksintresse som skulle kunna medföra en intressekonflikt med riksintresse för vattenförsörjning.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har varit delaktig i framttagande av en s.k. sårbarhetskarta för grundvatten inom Uppsala kommun. Syftet med kartan är att visa de områden där jordlagret är lätt permeabelt och därmed en hög risk att ett utsläpp snabbt infiltreras och kommer i kontakt med grundvattnet. Sårbarhetskartan ger en översiktlig information vid t.ex. olyckor med utsläpp av ämnen som kan påverka grundvattnet. Nämnden anser att sårbarhetskartan bör jämföras och anpassas med föreslaget influensområde.

Slutligen anser nämnden att det behöver tydligare beskrivas vilka restriktioner som bör gälla för de områden som omfattas av riksintressen för anläggningar för vattenförsörjning samt klargöras hur riksintresseområden i praktiken skiljer sig från vattenskyddsområden.

I ärendet har samråd skett med Charlotte Sterner m.fl..

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Datum: 2013-08-21 Sida: 1

Plats och tid: Kungssalen, Kungsängsvägen 27, kl. 16.15 – 18.20

Ledamöter:	Therez Olsson (M), 1e v ordf Nils Fall (M) Stephen Schad (C) Helena Busch Christensen (KD) Göran Ågren (V), 2e v ordf Fred Erikson (S) Lárus Jónsson (S) Rafael Waters (S)	Ersättare:	Örjan Nilsson (M), tj f Kjellson Kathrine Laurell (M) Björn Smeds (FP) tj f Wästljung Bengt Neiss (KD) Ermine Khachatryan (S) Mari Rosenkvist (MP), tj f Holmström
------------	---	------------	--

Övriga deltagare:	Anna Axelsson Hannes Vidmark Anna Brådenmark Ann Wendel Lars Wedlin Karin Svensson	Camilla Olofsson Linda Granvik Shwan Kareem Anette Asp Charlotte Sterner
----------------------	---	--

Utses att justera:	Lárus Jónsson	Paragrafer: 70-83
-----------------------	---------------	-------------------

Justerings
plats och tid: Miljökontoret, Kungsängsvägen 27, tisdag 27 augusti kl 0800

Underskrifter:	 Therez Olsson, ordförande	 Lars Wedlin, nämndsekreterare
	 Lárus Jónsson, justerare	

ANSLAG/BEVIS Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Paragraferna 74-76, 82 justerade nämnden vid sammanträdet.**Organ:** Miljö- och hälsoskyddsnämnden**Datum då anslaget
sätts upp:****Datum då anslaget tas ner:****Förvaringsplats
för protokollet:** Miljökontoret, Kungsängsvägen 27, Uppsala**Underskrift:**

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Datum: 2013-08-21 Sida: 14a

§ 82

Ärende nr. 2013-3156

Yttrande över förslag till riksintresseområde för anläggningar för dricksvattenförsörjning

I ärendet ligger förslag till beslut daterat 2013-08-09.

BESLUT:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker förslag till riksintresseområden för anläggningar för dricksvattenförsörjning och lämnar följande synpunkter:

1. Det bör betonas ytterligare i underlaget att anläggningar inom vattenförsörjningssystemet Uppsalaåsen bör prioriteras högt som riksintresse eftersom det inte finns någon reservvattentäkt.
2. Källor till antropogena miljögifter som kan medföra påverkan behöver utvecklas i yttrandet t.ex. högtrafikerade vägar, tåg- och flygtrafik, förorenade områden, igenfyllda grustäcker och gamla deponier, bekämpningsmedel och gödsel från jordbruk, sabotage och fler punktutsläpp från dagvatten pga. hårdgjorda ytor. Sprickbildningar i torrskorpelera kan också medföra ökad risk för att föroreningar kommer i kontakt med det skyddade grundvattnet.
3. Placeringen av Stynbergs pumpstation behöver förtydligas i kartmaterial.
4. Influensområdet behöver utvidgas så att det även omfattar råvattenledning norr om Bäcklösa.
5. Riksintressen i Uppsala, t.ex. Årna flygplats, bör läggas till i underlaget för att tydliggöra risker för eventuella intressekonflikter mellan olika riksintressen.
6. Influensområdet behöver jämföras och anpassas till kommunens sårbarhetskarta för grundvatten.
7. Restriktioner för riksintresseområde för anläggningar för vattenförsörjning behöver klargöras.
8. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Datum: 2013-08-21 Sida: 14b

forts § 82

Sammanfattning

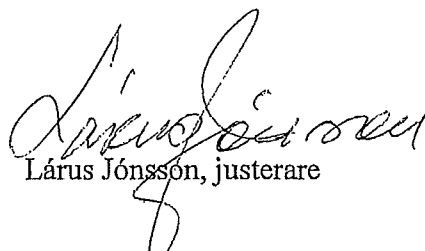
Förslag till riksintresseområde för anläggningar för dricksvattenförsörjning har skickats ut som remiss till bl.a. miljö- och hälsoskyddsnämnden.

HaV har efterfrågat underlag och förslag till riksintresseområden från länsstyrelsen. Underlaget ska omfatta både anläggningar som föreslås som riksintresse och det influensområde som kan medföra påverkan på den vattenförsörjande anläggningen. Områden som är av riksintresse för anläggningar för vattenförsörjning ska enligt 3 kap 8§ miljöbalken skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller unyttjandet av anläggningen.

Enligt HaV är riksintresse ett komplement till vattenskyddsområden. Vattenskyddsområde för Uppsala-Vattholmaåsarna sammanfaller delvis med det föreslagna influensområdet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att det ännu tydligare betonas behovet av att anläggningar inom vattenförsörjningsområdet Uppsalaåsen ska anses vara riksintresseområde. Nämnden anser vidare att källor till antropogena miljögifter som kan medföra påverkan behöver utvecklas i yttrandet, att placeringen för Stynbergs pumpstation behöver förtydligas, att influensområdet ska omfatta även råvattenledning norr om Bäcklösa, att intressekonflikter med andra riksintressen saknas i skrivelsen och att influensområdet behöver jämföras med kommunens sårbarhetskarta för grundvatten. Dessutom anser nämnden att restriktioner för riksintresseområde för anläggningar för vattenförsörjning behöver klargöras.

Ovanstående paragraf justeras omedelbart

Therez Olsson, 1 e v ordf
Lárus Jónsson, justerare

Bilaga: Miljökontorets utlåtande

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande
